

Kramér huso w y

král. Pražské Poslowské Noviny.

Roku 1790.

Nro. 34.

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. HVIEZDOSLAVA

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. HVIEZDOSLAVA

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. HVIEZDOSLAVA

w Sobotu dne 21 Srpna.

Druhý roční běh.

Wáleční Příběhové. Dvorská Zpráva, List osmnáctý.

Pan polní Žbrognosta Baron de Wins nyní poslal nás ležitau zprávu strany dobyrj Četjna. My toliko položíme w tráťosti to, což nám w gizných sankromných zpráwách w zněnosti vvedeno nebylo.

Dne 20 čerwence odpoledne okolo 5té hodiny bylo wyslano 8 dobrowolníků od Šulayského regimentu, a 2 mužů od Praystých kteříž magjece smolné wěnce, strž vyhořenau žed do pevnosti se wedrali, a tam hromadu sneseneho dřívij zapálili, kdežto zatím ginj dobrowolnícy, bywse wyslani od Majora

Wise, na giné straně při hlavnj bráně stepy pokřik včinili, a tau přiležitostí Turky k té straně přivabili. Tymž časem z náspu neb patryj také něči hlezeli po dělostřeleckosti pumy a giné ohňtwě srdže, strže což pevnost w půl hodině celá w gednom ohni byla.

Turcy, gímž prwé wsecká woda odgata byla, ztratili wsecko srđce a zmujžlost, a hned gich gedna častka zasdjí brancu vrškala do Tureckého ležení; ale oni dílem byli posíleni, a dílem nazpátek do pevnosti wehnáni. Vato hned nás dobrowolny lid w té straně, kdež žed neywice vyhořena byla, hnal k sestur-

mu, a Obříslaynent Šulay dostal pozváním s jednau kompanij dobrovolníků zadní branou do pevnosti vyraziti.

Prvnj autok na pevnost včinil Major Wise od Marazdinstého Bravého regimentu, k u kterémž se dobrovolně přirazyl prvnj Laynent Galot od dělostřelců. K témuž autoku při zadní bráne dobrovolníky wedl Obříslaynent Šulay, kterýž však od těžkého z pevnosti vyhozeného kamene poraněn byl. Při témuž autoku také byli Obříslaynent Hrabě Brandeys s některým počtem třetího Taycmaysterstého patalionu, a Obříslaynent Jan z Lichtensteina od Rynských Ichkých gezdů s dobrovolníky, kterýžto, dobrovolné se k stírání oddal, stále při svém lidu zůstal, a svau vdatnau mysl okázal.

Major Wise s svým lidem sťasné se prodral skrz vybořenou zed, ač mu Turci tvrdě na odpor stáli. Hned w tu chvíli vstoupili Turci, genž w pevnosti pozůstali, dílem mečem hýdne byli zahubeni, a dílem zgjmáni.

W čas stírání přitáhli syce neprátelské zástupové, gjzdný k násemu levočemu, a pěšii k pravému křídlu, kteříž se na nás lid vyraziti. Ale Turecká gíza, ač gj byl veliký počet, od dobrovolných husarů pod zprávou Mázjora Kněževice, a pěchota nássy sylneg: ssi střelba z kusů w tu chvíli naopátek zahnána byla. Tímto neprátelským poštáním všecko se skončilo, a pevnost nássim do rukou připadla.

Téhož dne nássy neosadili pevnosti, protože celá w ohni byla. A tím vjce bylo k obávání nebezpečenství, poněvadž na mnohých místech prach se naz

lézal, a na dvou místech od ohně do powětrí vyhozen byl. Aby však nás sám žádné nebezpečenství nepřátelského autoku nenastalo, proti Tureckému ležení vyhnali redut, a na něm srub neb čárták vystavěli. Hned však druhého dne, jak se stalo, Turci pomalu své stany vklízeli, a w malých zástupcích na hodinu cesty zpátkem postupovali.

Všimo tyto Turci, genž dílem od násseho meče, když se nássy na pevnost dostali, dílem od ohně zahynuli, kteříž hned při začátku ohně vtekli, gíz as 60 byti mohlo, gestě na pevnosti bylo 144 mužů nalezeno a zgjmáno. Mezi nimi nalezá se Dešdar nebo Řiditel hradu Ača Ali Beg Besyrewič, kteříž s gízou 14ti Turci hned při začátku Pirynger prvnj zástupník od pionýru w kasamátsch zagal; pak dva Ačgowe Susub a Mohemed Besyrewič, a gíz Šogia nebo duchovní gménem Achmet.

Wšeho lidu na Četjnu, dle zpráwy prw řečeného Ačy Besyrewiče, bylo 1,200 dohromady. Od začátku obléjení až k dobytí pevnosti při mnohých potyčkách apon dva tisíce Turků zahynuti mohlo. Na pevnosti nalezeno a dobyto gest 17 mosazných děl, 66 cestných prachu, 1,067 kaulj rozličné wežlnosti, a 110 liber olowa.

Na nássy straně na den dobytí Četjna padlo 10 mužů, a 33 bylo poraněno. Wšech dohromady w čas obléjení až do vzetí pevnosti počítá se zbitých 51, a poraněných 229. Mezi témito posledními, krom gíz prwé w známost vvedených, nalezá se Sebnik od inžinýra Furman, druhý zástupník Radoslav no:

nowie, a první Jästupnij Michalovič od Sluinského tmu, pak první Jästupnij Olšewač od Ogulinstých, Praporemecnik Pokorný od Durlachstých, a druhý Jästupnij Chasák od Šulaystých dobrovolníku.

Pan polní Jbrognosta de Wins wesskeré wogsko pro geho statečnost a we wsem ohořnost schwaluge; obzvláště ale a zegměna rito w známost vvedeni gsa, a syce od minyrů: Sabořanský, Soos, Arzolini, Ešman, Skurany, Sslygner a Langer. Pak Genz rálmajor Pchárnij, Major Černy od inžinyrů, Setník Furman, Kteremuž, když Černy přišel k poranění, dobývání peronosti bylo svěřeno; první Jästupnicy Martonic a Bianchy od inžinyrů, Setník Bienes od inžinyrů, Obrštlaytnant Ankenbrand od dělostřelců, první Jästupnicy Galot a Percel, Setník Seanicco od Likánstých, Obršt Alkaney od Šredertých, Obrštlaytnant Bassaty od Praystých, Jästupnij Lang od Šulaystých dobrovolníků, Praporecniček Ssimid od Taycmaystra, Praporecniček Moliner od Sluinských ostrostřelců, Major Michalovič od Sluinského regimentu, Major Dumont od Generálstrobu, Obrštlaytnant Kněževič, a první Jästupnij Michalovič oba od Sluinského regimentu.

Geho král Milost Majorovi Wissowi pro geho dobré zachování malý kříž Terezyanského rádu propůjčil, wsem ostatním od Pana polního Jbrognosty schwáleným oficýrům za gegich horlivou službu všechně poděkoval, a wesskeremu při dobývání potřebovaném lidu za dva dny dwognásobního platu vydělují rozkázal,

Správy strany pokoge.

Gistý nás Pan Dopisowatel v svém listu, psaném na den 11 srpna z Českých hranic, praví, že krom vší rozprávky strany pokoge předce hraničné dosti o tom vbezpečení neglau, aby pokog swatý s Pruským dworem na delší čas zachowán býti měl. "Ovšem (takto píše tyž nás Přítel) slyšíme, že dne 17 srpna wsecko nasse wogsko na 7 mil cesty zpátkem od hranic odtáhne; slyšíme také, že na den 8 srpna w Rožstelských w hrabství Blackém bylo prohlášeno, poněvadž s Rakouským domem pokog gest, tak kdožby co z magacynu kaupiti chtěl, že wsecko gest na prodaj, gato i pytel žita za 5 zl., i čtvrtce přewáženého másla za 1 zl. 30 kr. a tak dále. Ale naproti tomu také nám neznámo není, že téhož dne 8 srpna wesliký počet dělníků do Blacka jiti musyl, kteříž tam sance zprawovati, patero střelnice stavěti, a nowé příkopy v Dušníka zakládati budou. Což pak nám hraničanům naseho myšlení strany wogny dosavad neywice potvrzuge, gest to, poněvadž slyšíme, že k nám husáři přizjeti magi, a tot nám podlé starých časů za gisté znamení slaví, že se snad opět za njmi Prussané do Čech potáhnou."

Gakžkoli tuto Pan Dopisowatel o pokogi dosavad pochybne, nám však předce gak podlé ginyh saukromných zpráw, tak y podlé wcereyných listů gisťá, a tak ižkagje, neomylná naděje nastává, že negen s Pruským dworem pokog zachowán, ale y s Tureckým dworem wygednán bude. Co se však způsobu zachování a wygednání pokoge tkne,

tkne, tento nám po tu chvíli neznám gest, aneb aspoň geho za gistý a pravdívý westerz držeti nemůžeme. V některých cyzích klovinách se klade a wyprawuje, že přičiněním Berlinského dvora válka s Turky k swému skončení přigde, a nás Královstvý Rakauštý dvůr že pro snadší narovnání a vygelnání brzkého pokoge všech wybogowaných zemí Turkum opět postaupiti chce. — Neocekávaná zpráva! — a my bychom ji nedřeli než zalmarnau pověst, když bychom giz y w nassis domácyh wezreyných listech podobných zpráw nečetli. Tak se píše z Rakaus na den 14 srpna:

"Nás Rakauštý dvůr slutečně se prohlásyl dle smlauwy, kteráž w Raychenbachu na den 27 července podepsána byla, že od války s Tureckým dworem vstupuje. Podlé tohoto prohlášení Berlinský dvůr hned swému w Pečsipurku pozůstávajcýmu Poslu poslal Ruskemu dvoru oznámiti, pokud by týž dvůr zprostředkowánj Pruského Krále přigmani nechtěl, že Král přinucen bude podlé žávazku, kterýž s Tureckým dworem včinil, počraćovati, a Rusum wognu wypowědji. My nyni s velikou žádostí očekáváme, co Petrž sporský dvůr na takové prohlášení Pruského Krále odpoví, a na jakou stranu důležitosti nasého Rakauštého dvora w nynějším běhu se obrátěj."

W též z Rakaus poslé zprávě neocekávaná pověst je připomíná, že Berlinský dvůr nikdy se toho nenadál, aby Rakauštý dům podlé geho včiněného poslavřenj hned k postaupení všech wybogowaných zemí, s vygnutím takto Orsow, sborov a powolen byl.

Berlinský dvůr myslil, že Rakauštý dům takových výmijek nepřigme, a následovně že Berlinský dvůr podlé nynějsich případností z Rakauštých zemí nějakého zystu dosahnauti moci bude.

Takové tedy — ovšem dosavad negisté a nedůkladné — zprávy w wezreyných listech se připomínají, že nás Rakauštý dvůr pro zachování pokoge s Pruským dworem nejen od Turecké války celé vpusiti, alebž nadto všecky stálosti wybogowane země Turkum opět navratiti chce. Nám nepozůstává než toliko toho času dočkat, w kterémž zwijme, jak co w Bukarestu při shromáždění strany pokoge s Turky vygelnáno bude, a pak všecky dosavad negisté a nedůkladné zprávy lépe se nám vysvětlegj.

Gestě připomenauti musíme, že množí nynější pokog s Pruským dworem, dle včiněné smlauwy w Raychenbachu, toliko za příměří držejí, kterž do gisťeho času trwati má. Ale deymej, že tento pokog toliko příměří gest, však to příměří neprotáhne se na delší čas, než co pokog s Turky w Bukarestu vyzdán bude, a pak o náležitém a stálém pokogi s Pruským dworem nesmíme nícoli pochybowati. — Kláse wogně odes dne 11 toho měsíce táhne od hranic; množí regimenty po krátké času přigdau na svá stará místa, a gins potázna do Nydrlandu. Tak předběžně slyšíme, že tito regimenty Mikuláše Antonjna a Emerycha Esterházy, Zordy, Roburk, a množí gins do Nydrlandu vrčeni jsou.

W sobotu minulau, totiž dne 14 toho před polednem přišel sem do Prahy královstý